

Kompagni P.5.

Kategori: Anmeldelser

Visninger: 901

Del artikel: [f](#) [t](#) [in](#)

Niels Gyrsting

Kompagni P. 5.

Frihedsmuseets Venners Forlag. 186 sider. 199 kr.

Det er ikke kun de kendte sabotører, som sprængte fabrikker og skinner og som drev frihedskampen i Danmark. Der var mange patrioter, som endda mistede livet. Uden hjælpere til planlægning og udførelse af mange aktioner kunne frihedskampen ikke have fungeret. Et illegalt, aktivt kompagni og en del af militærgrupperne i det københavnske modstandsmiljø ydede en stor indsats i kampen. P. 5. havde seks faldne. 10 medlemmer kom i kz-lejr, hvoraf én ikke kom hjem

Af Michael Koch

Under besættelsen var der mange brave mænd og kvinder, som blev meget kendte i eftertiden. Der er navne, som i vor tid kendes af rigtig mange for deres aktioner, sabotage og hjælp til flygtende jøder. Deres indsats skal i sandhed hyldes, men det er der flere, der skal. For at spydspidserne i frihedskampen kunne fungere, var der et meget stort netværk, en underskov af ligeså brave støtter og hjælpere. I Niels Gyrstings nye bog er fokus rettet mod en af de grupperinger: Kompagni P.5.

I de sidste år af besættelsen var Kompagni P.5. en vigtig del af det københavnske modstandsmiljø. I nært samarbejde med sabotageorganisationen BOPA udførte de talrige store og markante aktioner. Der var ingen tvivl om, at det også var alvor for planlægningsfolkene, afviklingsgrupperne, støtte- og vagtgrupperne og de, som arrangerede kørsler og flugtveje. Kompagni P.5. var sådan en gruppe af modige folk.

P.5. havde seks faldne, ti der kom i kløerne på tyskerne i KZ systemet i Tyskland, hvoraf én ikke kom hjem. Der var også flere, der blev fængslet, tortureret og interneret i Frøslevlejren. Bogen omhandler nogle af de mest værdige, respektfulde fortællinger om Kompagni P.5.'s arbejde.

Kompagniet blev dannet af blandt andre Premierløjtnant Holger August Bjørnsholt efter den 29. august 1943. Han og andre brød ud af det militære system, og arbejdede som illegale. Der var ialt otte P-grupper. I P.5. var der omkring 100 personer. P stod for Pålidelig, altså nogen der sagde god for andre. Folk man med sikkerhed kunne stole på.

Det vil være alt for omfattende at beskrive alle kompagniets aktioner, men nogle skal nævnes. Med begrænset bevæbning, udrustning og andet, som en "hær" kunne gøre brug af, var det langt mere enkle virkemidler, de havde at kæmpe med. Så meget desto større er respekten for deres kamp. Det gjaldt "besøget" på Syrefabrikken i Kastrup på Amager. Med ladcykler og en enkelt gasgenerator drevet lille lastbil blev aktionen kamufleret som en flytning.

Riffelsyndikatet brænder efter omfattende sabotage

Et af de helt store mål var Riffelsyndikatet, der fik besøg 22. juni 1944. Anmelderen har læst mange forskellige beretninger om denne sabotageaktion. Men ikke før i en så præcis, detaljeret, nøjagtig og læsevenlig udgave som i denne bog. Det var så godt, at det blev læst tre gange. Befolkningen jublede efter aktionen og kørte i pendulfart forbi med toget for rigtigt at kunne se branden. Samtidig fik man en hel lastbil med fine nye våben til modstandskampen.

Støjsenderen på Amager Fælled brænder efter sabotage 10. december 1944

Bogen beskriver også stikkerangreb. Flere fra aktionsgruppen i P.5. blev stukket. I december 1944 gik man i aktion mod en støjsender på Amager, som blev ødelagt. Den gik op i røg. Det var et lyspunkt i en tid, hvor man havde folk siddende i Vestre Fængsel, i Frøslev og i Tyskland.

Da freden brød ud stilledede faren ikke af. Tværtimod. Der var utroligt mange opgaver, der skulle løses - og det var farligt. Kompagni P.5. deltog med alle mand, og i bogen er der med behørig respekt omtalt dem, som ikke kom uskadede gennem den hårde tid. De mange afsnit og kapitler bør opleves af læseren selv. Det er ikke fair overfor bogen at blot beskrive indholdet hele vejen gennem kapitlerne. De skal læses og opleves. Det er hver en time værd.

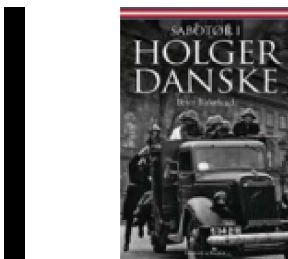
Arresterede og frihedskæmpere

Denne bog er en sand perle I beretningen om frihedskampens deltagere. Niels Gyrstings enorme viden og hans evne til at indbygge fakta i snart sagt alle sætninger er decideret imponerende.

Kompagni P.5. er udgivet af Frihedsmuseets Venners Forlag. Den kan købes på frihedsmuseetsforlag.dk. Bogen er samtidig årsskrift for Frihedsmuseets Venner. Medlemmer af foreningen får bogen tilsendt.

[Historie-online.dk, den 29. januar 2025]

SE RELATEREDE ARTIKLER

SABOTØR I HOLGER DANSKE

SÆNK SKIBENE!